

2909

NZ

NR INW 2160

EWIDENCJA PARKÓW I OGRODÓW	
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KOSZALIŃSKIEGO	
miejsowość	BUDZISTOWO
gmina	KOŁOBRZEG
nazwa	Park wiejski

TOM /

IŁOŚĆ EGZ. 5

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 2909

Nr inw. 2909

dep.

BIBLIOTEKA

Zarząd Ochrony i Konserwacji Zesp. Pałac, Ogrod.

Muzeum Historyczne w Warszawie

ul. Szwoleżerów Nr 9, tel. 29-67-78

TOWARZYSTWO URBANISTÓW POLSKICH
ODDZIAŁ W KOSZALINIE

EWIDENCJA PARKÓW I OGRODÓW
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KOSZALIŃSKIEGO

MIEJSCOWOŚĆ

BUDZISTOWO

G M I N A
POWIAT

KOŁOBRZEG

N A Z W A

Park wiejski

ZESPÓŁ AUTORSKI

1	inż. K. Wierzechowski	podpis :	<i>K. Wierzechowski</i>
2	inż. W. Wierzechowski	podpis :	<i>W. Wierzechowski</i>
3	.....	podpis :	.....
4	.....	podpis :	.....
5	.....	podpis :	.....
6	.....	podpis :	.....

Data opracowania : październik 1975... roku

WERYFIKACJA :

.....
podpis

.....
data

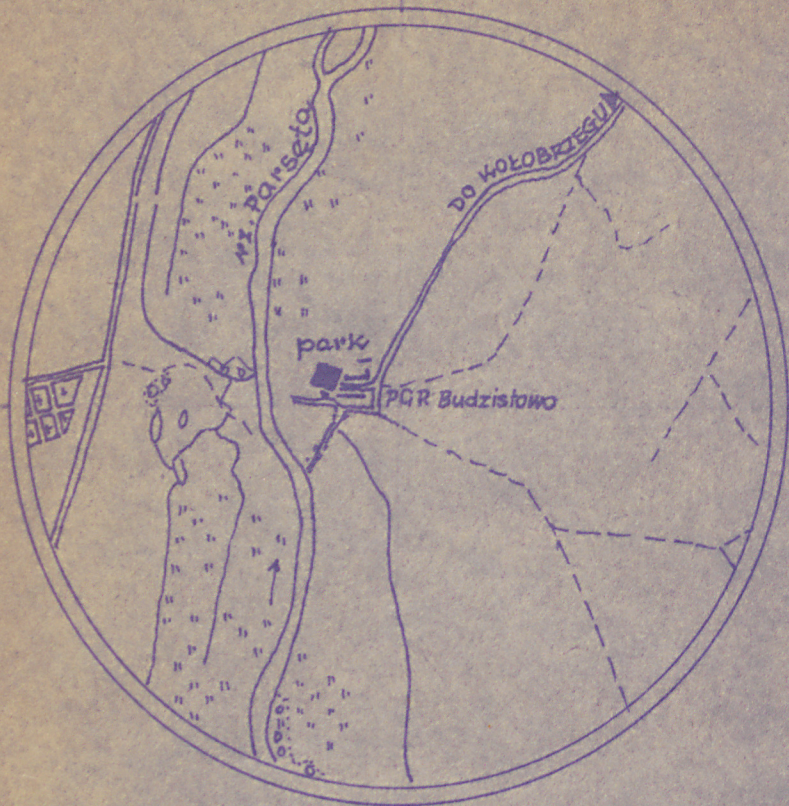
TOM /

ilość egz. 5

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 2909

ORIENTACJA

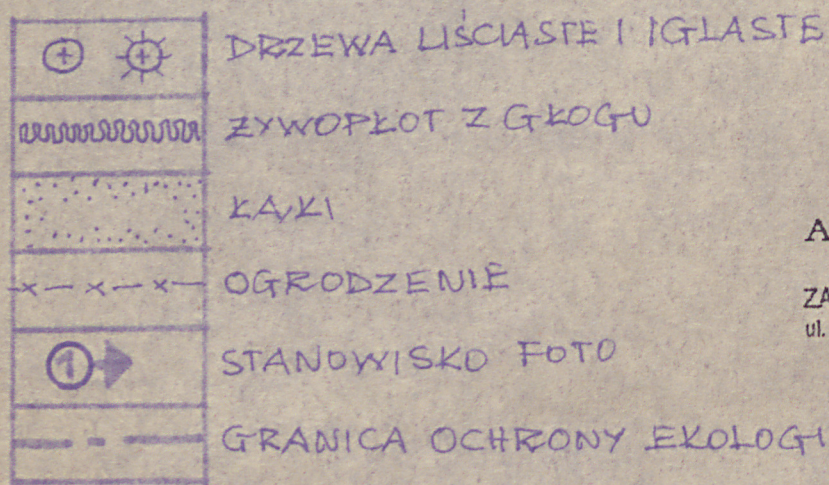
SKALA 1:25000

M E T R Y C Z K A P A R K U - O G R O D U						
1	Adres:	Miejscowość /dzielnica, ulica nr posesji/ BUDZISTOWO		gmina KOŁOBRZEG	powiat KOSZALIN	województwo KOSZALIN
2	Nazwa parku:	aktualna wiejski	dawna pałacowy			
3	Rodzaj parku i stan jego zachowania:	Mały park przypałacowy. Stan techniczny drzewostanu - dobry. Część rustikalna zniszczona. Wyposażenie zniszczone				
4	Czas powstania:	Początek XX w. Styl naturalistyczny z częścią rustikalną				
5	Położenie parku:	nad prawym brzegiem rz.Parsęty, półn.-zach. obszar wsi				
6	Powierzchnia parku:	ogółem ha 0,8	w tym wód w ha -	czy są na niej budynki i jakie 1/ pałac 2/ budynek garaży 3/ magazyn paliw 4/ zjazd w budowie		
7	Użytkownik parku:	PGR Budzistowo				
8	Czy jest w rejestrze:	data i nr rejestru nie występuje				
9	Istniejące dokumentacje /data i autor/:	pomiar sytuacyjno-wysokościowy wyk. przez Pozn.Okr.Przeds.Miern. marzec 1970, skala 1:500		inwentaryzacja zieleni brak		
		studium historyczne brak		założenia techniczno-ekonomiczne brak		
		techniczne, branżowe dokumentacje i ekspertyzy W 1975 r. wykonany został projekt techn. zieleni dla części przy nowo-zbudowanym zjeździe, przez Miastoprojekt Koszalin, autor: inż. K.Miarka-Słowik				
10	Przeprowadzone dotychczas remonty:	W 1975 r. wykonano kwietnik z róż w pobliżu zjazdu oraz ułożono prowizoryczny chodnik od pałacu do zjazdu				

11

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244
Nr inw. 2909

I. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

I.1. Ewolucja układu przestrzennego

Niewielki park w Budzistowie o powierzchni zadrzewionej ca 1 ha, został zbudowany z początkiem XX w. bez specjalnej koncepcji. Był to po prostu ogród kwiatów, warzyw i drzew owocowych otoczony drzewami i krzewami ozdobnymi, z aleją jesionową po połudn.-zachodniej stronie, komunikującą pałac z malowniczym krajobrazem nadrzecznym - Parsęty. W okresie międzywojennym Budzistowo należało do rodziny o nazwisku Damm i przypuszczalnie park-ogród był do jej wyłącznej dyspozycji.

I.2. Dawne plany

Żadne dawne plany dotyczące parku, ani fotokopie nie istnieją.

I.3. Źródła do dziejów parku

W wyniku poszukiwań stwierdzono, że nie istnieją żadne źródła archiwalne traktujące o dziejach parku. Nazwisko właścicieli ustalono wg "Kolberg-Körliner Hédmet Kalénder". Nie uzyskano również żadnej relacji ustnej na temat historii parku.

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

II.1. Układ przestrzenny

Park w Budzistowie założony w stylu naturalistycznym, ma kształt prostokąta o bokach dłuższych skierowanych w kierunku północno-zachodnim. Od strony połudn.-wsch. przylega

do pałacu, od strony połudn.-zachodniej do części gospodar-
czej, od strony półn.-zach. do łąk rozciągających się w do-
linie rzeki Parsęty, od strony półn.-wschodniej do łąki,
na której znajdują się dwie samotne grupy drzew. Park opar-
ty jest na prostej zasadzie kompozycyjnej: reprezentacyjna
/w znacznym stopniu uszczuplona/ aleja jesionowa, wzdłuż
granicy południowo-zachodniej komunikująca pałac z krajobra-
zem nadrzecznym, oraz ogród /obecnie nieużytek/ otoczony
krzewami /obecnie tylko od stron: półn.-zach., połudn.-zach.
i częściowo połudn.-wschodniej/ i krzewami liściastymi.
Wyposażenie zostało całkowicie zniszczone, park od strony
półn.-wschodniej jest ogrodzony /niska krata na cokole/.

II.2. Skrócona inwentaryzacja roślin

W parku rośnie obecnie 43 drzewa z czego na poszcze-
gólne rodzaje przypada:

- jesion wzniosły / <i>Fraxinus excelsior</i> /	37 szt
- świerk pospolity / <i>Picea excelsa</i> /	4 "
- kasztanowiec / <i>Aesculus hippocastanum</i> /	1 "
- orzech włoski / <i>Juglans regia</i> /	1 "

Na granicy północno-zachodniej rośnie silny żywopłot z gło-
gu jednoszyjkowego /*Crataegus monogyna*/.

W otoczeniu zajazdu rośnie grupy 50-letnich jesionów, świer-
ków i brzoź a na łące 11 szt. 30-letnich jesionów. Wiek
drzewostanu w parku oblicza się na 50-70 lat. Stan zdrowot-
ny nie budzi obaw.

II.3. Analiza stopnia zachodnia układu zabytkowego

Wydaje się, że w minionym trzydziestoleciu sporo drzew wyginęło. Założenie ogrodowe, które być może było ciekawe - zostało zniszczone i całkowicie nieczytelne. Park pozostaje obecnie w dawnych granicach. Po drugiej wojnie wzniesiono na terenie parku-ogrodu: budynek garażowy oraz magazyn paliw.

II.4. Rola obiektu w krajobrazie

a/ zurbanizowanym

Ze względu na kończącą się budowę największego i nastrojniejszego na Pomorzu - zajazdu, park ma kapitalne szanse adaptacji na teren wypoczynkowy urządzony w stylu rustykalnym.

b/ naturalnym

Sylweta parku stanowi część krajobrazu doliny rz. Parsęty.

III. WNIOSKI DOTYCZĄCE:

III.1. Granicy ochrony konserwatorskiej

a/ ochrony układu parku

Nie dotyczy

b/ ochrony ekologicznej

Granica ochrony ekologicznej obejmuje się obszar parku oraz pas szer. 50 m wzdłuż granic połudn.-zachodniej, północno-zachodniej i półn.-wschodniej. W obszarze tym należy zaniechać jakiegokolwiek budownictwa trwałego na i podziemnego.

c/ ochrony kompozycji widokowej

Nie dotyczy.

III.2. Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania

Z obszaru parku należy usunąć magazyn paliw.

III.3. Zakresu pożądanej renowacji

Dla obszaru parku oraz sąsiadujących łąk, należy wykonać kompleksową dokumentację techniczną na urządzenie terenu z przyjęciem funkcji otoczenia zajazdu. Sam obszar parku należałoby urządzić w oparciu o zasady stylu rustikalnego, pozostałe obszary umiejętnie wkomponować w krajobraz rzeki Parsęty.

UWAGA: Ze względu na niewielką ilość drzew nie stawia się wniosku o uznanie parku jako zabytku.

NR 1. BUDZISTOWO - Park

Widok na grupę drzew wokół budującego się zajazdu

NR 2. BUDZISTOWO - Park

Ogrodzenie wzdłuż północno-zachodniej granicy parku

NR 3. BUDZISTOWO - Park
Aleja jesionowa